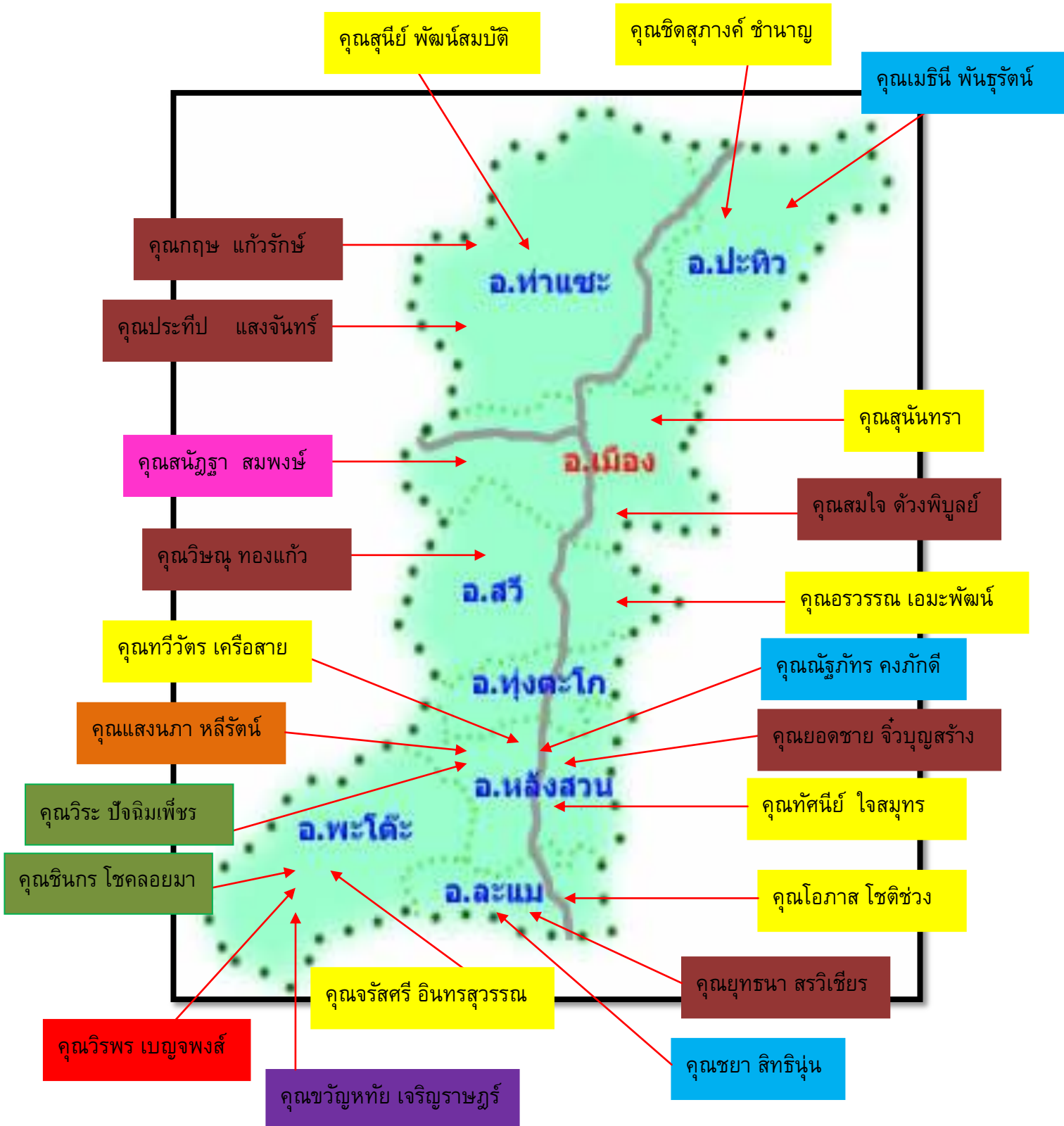

เวทีจัดการความรู้นวัตกรรมสร้างเสริมสุขภาพภายใต้กองทุนหลักประกันสุขภาพ
ระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่จังหวัดชุมพร

27 ธันวาคม 2559

ณ ชมรมผู้สูงอายุ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร

Mapping แกนนำ / เครือข่าย จังหวัดชุมพร

- ศูนย์ประสานงานหลักประกันสุขภาพประชาชน
- กลุ่มเยาวชน
- เครือข่ายมิตรภาพบำบัด
- กลุ่มเครือข่ายเกษตร
- เครือข่ายองค์กรงดเหล้า
- คณะทำงานติดตามสนับสนุนกองทุนฯจังหวัด
- อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
- เครือข่ายผู้สูงอายุ

สาธารณสุขจังหวัดชุมพร

การดำเนินการของกองทุนฯ ตั้งแต่ ปี 2549 เป็นกองทุนฯนาร่องและต่อมา ปี 2553 มีกองทุนฯครบทุกแห่ง 100% จากอดีตถึงปัจจุบัน สปสช. สนับสนุนงบประมาณมาโดยตลอด ขณะนี้มีกองทุนฯที่เด่นและกองทุนฯที่ต้องพัฒนา ซึ่งจะแบ่งกองทุนฯเป็นเกรด A B และ C สถานการณ์กองทุนฯที่ผ่านมาได้การสนับสนุนจากท้องถิ่นจังหวัดในการขับเคลื่อนส่งเสริมให้มีกองทุนฯ 100% จากการประเมินสาธารณสุขจังหวัด รายงานว่า ปัจจุบันนี้มีกองทุนฯระดับเกรด A = 10% เกรด B = 70% และ เกรด C = 20% ประเมินตนเองและคณะทำงานลงไปประเมินหลาย ๆ ด้าน จังหวัดชุมพรถือว่าอยู่ในเกณฑ์ระดับกลางของเขต 11 สุราษฎร์ธานี และจังหวัดชุมพรมีศูนย์ประสานงานฯที่เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนกองทุนฯ ซึ่งศูนย์ประสานงานฯทำเรื่องกองทุนฯหลักประกันสุขภาพและคุ้มครองผู้บริโภค แต่ในปีในทางศูนย์หลักประกันสุขภาพจะถูกตัดงบประมาณ เรื่องความไม่ลงตัวในเรื่องงบประมาณ แต่ศูนย์ประสานงานฯก็ยังเคลื่อนงานด้านสุขภาพต่อไป

คณะทำงานติดตามสนับสนุนกองทุนฯจังหวัดชุมพร

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	หน่วยงาน	บทบาท/หน้าที่
1	นายกฤษ แก้วรักษ์	องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อ.ท่าแซะ	ที่ปรึกษา
2		ท้องถิ่นจังหวัด	ประธาน
3	นายประทีป แสงจันทร์	อบต.นากระตาม อ.ท่าแซะ	รองประธาน
4	จ.อ.ไพศาล มีสมบัติ	อบต.บ้านควน อ.หลังสวน	รองประธาน/ผู้ประสานงาน
5	นายทวีวัตร เครือสาย	นายกสมาคมประมงชุมพร	รองประธาน
	นางสาวพัชรี ชุมวรฐายี	เทศบาลตำบลบางลึก อ.เมือง	คณะกรรมการ /ผู้ประสานงาน

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	หน่วยงาน	บทบาท/หน้าที่
			อำเภอเมืองชุมพร
6	นางสาวชนันทร ทองหวาน	เทศบาลตำบลขุนกระทิง อ.เมือง	
7	นายวัฒนา เยาวภักดี	ท้องถิ่นอำเภอเมืองชุมพร	
8	นางธมลวรรณ นันทะเสน	อบต.วังไผ่ อ.เมือง	
9	นางสาวนารีญา เพชรอุแท	กลุ่มงานหลักประกันสุขภาพ สสจ.ชุมพร	
10	นางสมใจ ด้วงพิบูลย์	โรงพยาบาลท่าแซะ	
11	นางสุรรัตน์ จามิกรณ์	เทศบาลตำบลหงส์เจริญ อ.ท่าแซะ	คณะกรรมการ /ผู้ประสานงาน อำเภอท่าแซะ
12	นายวัชร ทองพูน	ท้องถิ่นอำเภอสวี	คณะกรรมการ /ผู้ประสานงาน อำเภอสวี
13	นายวิษณุ ทองแก้ว	รพ.สต.คลองน้อย ต.ทุ่งระยะ อ.สวี	
14	นางนิพา ร่มแก้ว	งานเวชปฏิบัติ รพช.อ.สวี	
15	นายกฤตชัย รัตนพันธ์	เทศบาลตำบลบางสน อ.ปะทิว	คณะกรรมการ /ผู้ประสานงาน อำเภอปะทิว
16	นางเดือนเพ็ญ เคียนนุ่น	สสอ.ทุ่งตะโก	คณะกรรมการ /ผู้ประสานงาน อำเภอทุ่งตะโก
17	นายนคร สุขเจริญ	เทศบาลตำบลพะโต๊ะ อ.พะโต๊ะ	คณะกรรมการ /ผู้ประสานงาน อำเภอพะโต๊ะ
18	นายวิสุทธิ์ ทองศิริ	สสอ.พะโต๊ะ	
19	นางพัลลภา ระสุสีะ	ศูนย์ประสานงานฯจ.ชุมพร	คณะกรรมการ
20	นายยุทธนา สรวีเชียร	รพ.สต.บ้านทับใหม่ อ.ละแม	คณะกรรมการ /ผู้ประสานงาน อำเภอละแม
21	พ.ญ.อังคณา นาคอุบล	รพ.หลังสวน (ทีม DHMLเขต 11)	
22	นางสาววันเพ็ญ สูงสง่างค์	กลุ่มงานสนับสนุนและบริการ สสจ. ชุมพร	
23	นางมาลัย กลายสุวรรณ	กลุ่มงานหลักประกันสุขภาพ สสจ. ชุมพร	
24	นายยอดชาย จี๊บุญสร้าง	เทศบาลเมืองหลังสวน	เลขานุการ
25	นางสาวโสภิต สงวนศิลป์	เทศบาลตำบลนาโพธิ์พัฒนา อ.สวี	ผู้ช่วยเลขานุการ

กองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่นระดับตำบลละแม

สถานการณ์โครงสร้าง ปัญหาที่พบเจอ ส่วนใหญ่เป็นเรื่องของ สุขภาพ/การเมือง/การทำงานที่ค่อนข้างจะไม่ลื่นไหลมากนัก เนื่องจากสถานการณ์ บ้านเมืองทั้งประเทศที่ส่งผลให้ผู้นำชุมชนที่เข้ามาเป็นโครงสร้างคณะกรรมการผู้ประสานงานที่เป็นผู้นำชุมชนทั้งที่เป็น กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ทั้ง 4 ตำบล ได้แก่ ท่งหลวง/สวนแดง/ท่งควัด/ละแม ซึ่งทำให้มีปัจจัยของตัวเองที่มีบทบาทหน้าที่ จึงเปรียบเสมือนการสวมหมวกหลายใบ โอกาสที่จะพบปะพูดคุยจึงมีน้อย ส่วนเรื่องทัศนคติของตัวผู้นำเองที่มองว่าเรื่องหลักประกันสุขภาพเป็นหน้าที่ของหมอ/อส.ที่ต้องช่วยกันทำ และส่วนท้องถิ่นเองที่ยังรู้เรื่องหลักประกันสุขภาพน้อย จึงส่งผลต่อการทำงานของศูนย์ประสานงานฯและในบางกรณีในส่วนของความรู้สึก บางคนอาจมีทัศนคติมองว่า ศูนย์ประสานงานฯถูกจัดตั้งเพื่อร้องเรียนหรือคอยจับผิดเจ้าหน้าที่สาธารณสุข แต่เรายังไม่มีเวลามาดูคุย/ทำความเข้าใจระบบการทำงานที่ตรงกันที่ผ่านมามีปัญหาเรื่องการรับเรื่องร้องเรียน ส่วนใหญ่ จะเกี่ยวกับการให้ความรู้เรื่องของหลักประกันสุขภาพฯ/เรื่องของย่ำสิทธิ ที่ชาวบ้านยังคงไม่เข้าใจอย่างละเอียดและชัดเจน

ส่วนของสถานการณ์โครงสร้าง ได้มีการปรับเปลี่ยนตัวประธานซึ่งคัดกรองบุคคลที่มีความพร้อมและตั้งใจเรียนเพื่อการดำเนินงานอย่างจริงจังหลังจากนี้ ที่ได้เข้ากระบวนการเรียนของพูดคุยในแต่ละเวที จะช่วยในการทำงานร่วมกันระหว่างศูนย์ฯ /จังหวัด/อำเภอ/อบต ในส่วนของละแมเองก็ต้องไปทำความเข้าใจให้มากขึ้น

ศูนย์ประสานงานหลักประกันสุขภาพประชาชนอำเภอละแม

สิ่งที่เห็นอยู่ ก็คือ ยังไม่ได้แตกต่างไปจากเดิมๆที่ผ่านมา โครงการทุกโครงการที่เสนอที่ทำโครงการที่คิดโดยตรง /โดยคณะ/โดยบุคคล ส่วนใหญ่ทำเพื่อให้ได้งบประมาณมาไว้สำหรับซื้ออุปกรณ์/ไว้เที่ยว ส่วนการที่จะประเมินผลเชิงประสิทธิภาพ ไม่เคยที่จะนำเสนอให้เห็นภาพได้เลย นอกเหนือว่าได้งบประมาณมาเท่าไร ซื้ออุปกรณ์ เสร็จสิ้น คือจบ มาจนถึงทุกวันนี้ สิ่งที่ยากขึ้นนะ ก็คือ เรื่องของการจัดการ และการไปเยี่ยมถึงบ้านในชุมชน(ให้ได้รับรู้ถึงความรู้สึกของชาวบ้านที่แท้จริงว่ารู้สึกอย่างไรกับเรื่องสุขภาพ/เศรษฐกิจ)

ซึ่งการดำเนินงานตรงนี้ไม่เคยเกิดขึ้นในปัจจุบันแต่ที่ทำอยู่ก็เป็นการเก็บข้อมูล ส่วน อสม.เองเวลาอบรมก็ไปเก็บข้อมูลแล้วส่งงานไม่มีการนำเอาข้อมูลมาเสนอพูดคุยให้ทราบ ในขณะ อบรม/ทีมงานที่จะเห็นภาพ ในเรื่องของคนในชุมชน ชีวิตในทุกๆเรื่องแม้กระทั่งหน้าแล้ง ฤดูร้อน น้ำก็ไม่เพียงพอใช้ เรื่องของการขาดน้ำทางการเกษตร แต่ในส่วนรวม เรื่องของการจัดการน้ำ ผลที่ประสบความสำเร็จ คือ มีน้ำใช้พอเพียงในหน้าแล้ง แต่สิ่งที่จะนำไปปฏิบัติ เรื่องการเข้าถึงหัวใจของชุมชน / ความศรัทธาขององค์กร /ผู้นำในระบบ ยังมีน้อย ควรที่จะทำให้เกิดความศรัทธา ทำให้เห็นความสุข ให้เห็นภาพที่ชัดเจน ทำด้วยความเชื่อมโยงที่ใสสะอาดคล่องกัน

สรุปได้ว่า : ปัญหาที่เกิดขึ้น เป็นประเด็น 3 มิติ ก็คือ เรื่องของสิ่งแวดล้อม

เครือข่ายคุ้มครองผู้บริโภคจังหวัดชุมพร

คือ การที่รัฐเข้ามาดูแลป้องกันรักษาสิทธิของผู้บริโภค ไม่ให้ผู้ประกอบการเอาเปรียบในการซื้อขายสินค้าและบริการ ตลอดจนการส่งเสริมให้ประชาชนผู้บริโภครู้จักเลือกซื้อ เลือกใช้สินค้าหรือบริการที่มีคุณภาพได้อย่างเป็นธรรม ปลอดภัย และประหยัด

สิทธิผู้บริโภค 5 ประการ

- 1) สิทธิที่จะได้รับข่าวสารรวมทั้งคำพรรณนาคุณภาพที่ถูกต้องและเพียงพอเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ
- 2) สิทธิที่จะมีอิสระในการเลือกหาสินค้าหรือบริการ
- 3) สิทธิที่จะได้รับความปลอดภัยจากการใช้สินค้าหรือบริการ
- 4) สิทธิที่จะได้ความเป็นธรรมในการทำสัญญา
- 5) สิทธิที่จะได้การพิจารณาและชดเชยความเสียหาย

ประเด็นหลักในการคุ้มครองผู้บริโภค (แบ่งออกเป็น 7 ประเด็น)

1. ประเด็นด้านการเงินและการธนาคาร
 - การเงินการธนาคาร
2. ประเด็นด้านบริการสาธารณะ
 - รถโดยสารสาธารณะ
 - พลังงาน
 - สาธารณูปโภค
3. ประเด็นด้านที่อยู่อาศัย
4. ประเด็นด้านบริการสุขภาพ
5. ประเด็นด้านสินค้าและบริการทั่วไป
6. ประเด็นด้านสื่อสารและโทรคมนาคม
7. ประเด็นด้านอาหาร ยา หรือผลิตภัณฑ์สุขภาพ

สมาคมประชาสังคมนิยมชุมพร

คณะทำงานประชาสังคมนิยมจังหวัดชุมพร เกิดจากรวมตัวของแกนนำระดับจังหวัด ซึ่งมาจากองค์กรชาวบ้าน ข้าราชการเกษียณ นักธุรกิจ องค์กรเอกชน ข้าราชการหัวก้าวหน้า ได้รวมตัวกันและมีการก่อตั้งเมื่อ 9 กรกฎาคม พ.ศ. 2546 (คำสั่ง ศตส. จ.ชุมพร ที่ 23/2546) เพื่อดำเนินงานตามโครงการถักทอเครือข่ายพลังชุมชนพลังแผ่นดิน ฯ โดยมีนายสมกิจ อนันตเมฆ เป็นประธานคณะทำงานฯ และมีนายทวีวัตร เครือสาย เป็นผู้ประสานงานคณะทำงานฯ จากนั้นในปี พ.ศ. 2549 ได้ปรับกลไกคณะทำงานฯ ประชุมเพื่อสรรหา นายประสงค์ บุญร่วม ประธานคณะทำงานฯ ได้มีการพัฒนากระบวนการทำงานและการขับเคลื่อนกิจกรรมทางสังคม ผ่านทางโครงการ/ กิจกรรมต่าง ๆ

นางสาววิณรดา ทองแก้ว หัวหน้าสำนักงานปลัด ตำบลวิสัยใต้ ได้ทำการบันทึกข้อตกลง เป็น กองทุนใหม่ เรื่องการดำเนินงานยังน้อยแต่มีการปฏิบัติเป็นไปตามระเบียบ เพิ่งได้รับการแต่งตั้ง ทำงาน เบื้องหลังมากกว่า อบต.วิสัยใต้มีศักยภาพ มีตัวแทนทำงานด้านสุขภาพ มีสม. การดูแลสุขภาพ มี สมาชิก อบต. ที่มีคุณภาพ และผู้บริหารท้องถิ่นที่มีคุณภาพ เน้นด้านเด็ก แม่ และ วัยเจริญพันธุ์ มีการ บริหารจัดการเรื่องงบประมาณ ที่น้อย และจัดสรรให้ทั่วถึง อาจจะขอสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นๆ บ้าง เพื่อมาช่วยการทำงาน เจ้าหน้าที่ อบต. มีการทำงานลงพื้นที่ภายในชุมชน การมีความสัมพันธ์ที่ดี ใช้ ความใกล้ชิด เช่น ไม่เลือกวันเวลาราชการในการทำงาน โดยกองทุนฯอบต.วิสัยใต้ จะเน้นประเภทที่ 3 การเน้นประสิทธิภาพการจัดการด้วยตนเอง และมีการเน้นเรื่องการประชาสัมพันธ์ เช่น การจัดทำป้ายไวนิล แผ่นพับ หรือภายในชุมชนมีเวทีทางอบต.จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ในเรื่องกองทุนฯ

แผนทางเดินยุทธศาสตร์ ลักษณะการทำอาจจะยากไปสำหรับตัวเจ้าหน้าที่เอง ทางกองทุนฯ ใช้ ลักษณะประกาศตามหลักเกณฑ์ ทางกองทุนฯจะมีกรรมการชุด เพื่อจัดทำแผน เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ ว่า โครงการที่ขอมานั้นเป็นไปตามระเบียบ เป็นแผนสุขภาพประจำปี จัดสรรงบประมาณจากแผนสุขภาพ

นายวิษณุ ทองแก้ว ผอ.รพ.สต.คลองน้อยตำบลท่งระยะ บทบาทสำคัญคือ การสร้างความ เข้าใจในมุมมองทิศทางแนวกั้น กลไกการขับเคลื่อน เราไปเพิ่มเติมให้เขา และผมก็ได้มีโอกาสเข้าไป ผลักดัน ขับเคลื่อนในด้านสุขภาพ การทำงานในระบบข้าราชการอย่างเดียวไม่ได้ ต้องมีวิธีคือ กระบวนการที่หลากหลาย ข้อดีของเราคือ เราสามารถให้ข้อมูลด้านสุขภาพ เมื่อมีเวทีจะเข้าร่วมไปให้ ความรู้ เพื่อให้เห็นและมีทิศทางในแนวทางเดียวกัน นอกจากนี้มีการผลักดันในส่วนต่างๆ เช่น การไปใน ความรู้เรื่องการเขียนโครงการ กิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพ การดูแลเด็กในวัยเรียน การจัดการด้าน สุขภาพ โดยมีการสนับสนุนจากหลายๆฝ่าย พยายามเปิดกว้าง อยากให้ประชาชนเข้ามามีบทบาท เพราะส่วนใหญ่ประชาชนยังฝากความหวังไว้กับตัวแทน ภาคประชาชน เราจะต้องผลักดันไป 2 ด้าน ประชาชน และ ผู้แทน แกนนำชุมชน อยากจะให้ประชาชนลุกขึ้นมามีส่วนร่วมกันมากยิ่งขึ้นโดยไม่ต้อง รอผู้นำหรือแกนนำชุมชน เพราะปัจจุบัน

ประชาชนก็ยังแก้ไขปัญหาไม่ได้และเขาต้องการคนชี้หน้า ยกกระดับความคิดและความรู้ของคนในชุมชน

นายชกตัญญู อิศระ ผอ.รพ.สต.ตำบลครน ก่อนจะมีกองทุนฯ จะมีงบประมาณจากภาครัฐ 2 งบ ราชการเป็นผู้กำหนดงานให้เป็นไปตามแผน ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมน้อยในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่างแผน โดยไม่สามารถเข้ามาเกี่ยวข้องกับงบประมาณ อีกทั้งประชาชนมีส่วนร่วมน้อยเพราะคิด ว่านั่นเป็นงานของราชการ แต่เมื่อมีกองทุนฯ สามารถเขียนแผนงานเสนอได้ ตำบลครนมีคณะกรรมการ เข้ามามีส่วนร่วมหลายฝ่าย สามารถนำหมู่บ้าน มีความคล่องตัว ท่านปลัดมีความเข้าใจ ท่านเลขาเองก็มี

ความเข้าใจในเรื่องกองทุนฯ เป็นอย่างดี แต่ตำบลครนมีปัญหาเรื่องการวิเคราะห์ปัญหาของชุมชน จุดเริ่มต้นในปี 54-55 จะมี อบต.ครน จัดทำแผนงานสุขภาพแต่ยังไม่ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดของชุมชน การเก็บข้อมูลควรจะมีหลากหลายภาคส่วนและทำแผนในระยะ 3 ปี หรือ 5 ปี และกองทุนฯ สามารถดำเนินการแผนได้

ความคาดหวังของพื้นที่

นายชกตัญญู อิศระ ผอ.รพ.สต.ตำบลครน ประชาชนมีส่วนร่วมทำให้เป็นหมู่บ้านสุขภาพที่ดี เมื่อมีงบประมาณ อบต.เข้ามามีบทบาทในการเข้ามาดูแลสุขภาพของประชาชนมากขึ้น อาจจะต้องมีการเพิ่มเรื่องการประชาสัมพันธ์เรื่องกองทุนฯ โดยที่คณะกรรมการกองทุนฯ และต้องกระตุ้นสมองให้ประชาชนได้รับรู้ต้องคอยปลุกฝังเราต้องเป็นหัวหน้าในพื้นที่มีศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง เป็นพื้นที่ต้นแบบในด้านสุขภาพ การบริโภค การออกกำลังกาย วิถีชีวิตในแบบพอเพียง และมีการทำงานที่เชื่อมโยงกันในด้านสุขภาพที่ดี

นางสาววิณูรา ทองแก้ว หัวหน้าสำนักงานปลัด ตำบลวิสัยใต้ ต้องสร้างภาคีเครือข่ายในพื้นที่ให้เข้มแข็งเพื่อที่จะเข้ามาช่วยในการทำงาน คาดหวังว่าคนในชุมชนดูแลคนในครอบครัว ช่างบ้าน และขยายไปในชุมชนของตนเอง สามารถเป็นที่ปรึกษาของคนในชุมชนได้ ถ้าจะให้เกณฑ์คนในชุมชนสามารถดูแลตัวเองได้ประมาณ 70-80% นอกจากนี้ภายในพื้นที่ยังมีองค์กรสาธารณประโยชน์ มีแกนนำที่มีศักยภาพ มีสภาเด็กและเยาวชน เราคาดหวังว่ากลับมาทำงานให้กับคนในพื้นที่ต่อไป จุดมุ่งหมายคือพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็งและยั่งยืน

นายวิษณุ ทองแก้ว ผอ.รพ.สต.คลองน้อยตำบลท่งระยะะ การทำงานต้องมีกลไกวิธีที่แตกต่าง ต้องถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้อื่นได้ และจะทำอย่างไรให้ประชาชนเข้าใจสภาพปัญหาของตัวเองทิศทางของปัญหา วิธีการแก้ไขปัญหาก็แท้จริงและนี่คือแก่นของปัญหาเรื่องทัศนคติ การยกระดับความคิดที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของคน จะทำอย่างไรที่จะมีกระบวนการเข้าไปแก้ไขปัญหาคือ ต้นเหตุ คือ ความรู้และทัศนคติของคนการสร้างเสริมสุขภาพเป็นเรื่องที่ยากแต่ต้องทำอย่างต่อเนื่องและทำซ้ำๆ ต้องใช้ระยะเวลาอย่างมาก